

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
Tudományfilozófia és Tudománytörténet Doktori Iskola
Működési Szabályzata

Általános rendelkezések

1. §.

Jelen szabályzat a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény, a doktori iskolákról, a doktori eljárás rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII.19.) Kormányrendelet, és Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB) doktori képzésre és fokozatszerzésre vonatkozó határozatait¹ alapján készült, összhangban a BME Doktori és Habilitációs Szabályzat (DHSZ) és a BME Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) vonatkozó pontjaival.²

A doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosításának elveit – a fentiekén túlmenően – a Tudományfilozófia és Tudománytörténet Doktori Iskola Minőségbiztosítási Terve tartalmazza. (<http://www.doktori.hu/index.php?menuid=111>)

Doktori iskola megalakulása, tagjai és szervezete

2.§

(1) A Tudományfilozófia és Tudománytörténet Doktori Iskolában (korábbi nevén: Technika-, Mérnök- és Tudománytörténet Doktori Iskola) (továbbiakban: Doktori Iskola) 1998 óta folyik PhD képzés (első akkreditáció 1997.). Végleges akkreditációjáról – az országos szintű rendelkezéseknek megfelelően – 2002-ben született MAB döntés (2002/5/II. MAB határozat). A Doktori Iskola a BME Gazdaság- és Társadalomtudományi Karán (továbbiakban: Kar) működik.

3.§

(1) A Doktori Iskola törzstagjainak, illetve a törzstagok személyi összetételének az 1. §-ban felsorolt szabályzatok vonatkozó követelményei szerint a következő feltételeknek kell megfelelniük:

Törzstag az lehet, aki a BME teljes munkaidőben foglalkoztatott egyetemi tanára, vagy a doktori képzésben a BME és az MTA közötti szerződés keretében részt vevő MTA kutatóintézet tudományos tanácsadója vagy kutatóprofesszora, vagy a doktori képzésben a BME és az MTA közötti szerződés keretében részt vevő MTA kutatócsoport tudományos tanácsadója, kutatóprofesszora, vagy a BME Professor Emeritusa.

(2) Új törzstagot a törzstagok testülete a törzstagok javaslata alapján az EHBDT jóváhagyásával kooptálhat.

---

¹ 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról; 387/2012. (XII.19.) Kormányrendelet; [MAB határozatok](#)

² <http://doktori.bme.hu/szabalyzatok.htm>

- (3) A törzstagok testületét a MAB létesítéskori akkreditációja, illetve időszaki felülvizsgálata erősíti meg. A törzstagok listája, valamint a törzstagok szakmai munkásságának összegzése megtekinthető a www.doktori.hu honlapon.
- (1) A Doktori Iskola törzstagjainak személye és testületeinek személyi összetétele megfelel az 1. §-ban felsorolt szabályzatok vonatkozó követelményeinek.

4. §

A Doktori Iskola vezetőjét a törzstagok előterjesztése és az EHBDT javaslata alapján, a MAB előzetes véleményének megkérése után a Rektor nevezi ki a 70 éven aluli törzstag professzorok közül. A megbízás időtartama legfeljebb három év, a korhatárig korlátlanul ismételhető.

5. §

- (1) A BME DHSZ szerint a BME-en Egyetemi Doktori Tanács és Habilitációs Bizottság (EHBDT) működik, amely a BME DHSZ 7. § szerint a BME doktori iskoláiban folyó képzést és eljárásokat felügyeli.
- (2) Az EHBDT mellett, doktori iskolánként a doktori képzést felügyelő testületként működik a Doktori Iskola Tanácsa (DIT) (BME DHSZ 12. §).
- (3) A doktori iskolák fokozatszerzést lefolytató testülete – az EHBDT által leadott hatáskörben – a doktori iskolánként működő tudományági Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (HBDT), amely működését a BME DHSZ 6. § szabályozza.
- (5) A Doktori Iskola törzstagi testületének, DIT-jének és HBDT-jének mindenkori összetétele, valamint a tagok szakmai munkásságának összegzése megtekinthető a www.doktori.hu lapon.

6. §

A 4. § - 5. § szerinti megbízások megszűnnek:

- a) a megbízás lejártakor,
- b) a megbízással azonos eljárással történő visszahívással,
- c) a megbízott lemondásával,
- d) a megbízott tartós akadályoztatásával, illetve halálával.

Doktori iskola működése

7. §

A Doktori Iskola működését – a Kar Dékáni Hivatalának adminisztratív támogatásával – a Doktori Iskola vezetője irányítja.

8. §

- (1) A Doktori Iskola minden évben témajavaslatokat kér be, és PhD témákat hirdet meg. A témák és a témavezetők személyének elfogadásáról a DIT dönt. A témák meghirdetése a www.doktori.hu –n a Doktori Iskola aloldalán történik.
- (2) A témavezetőnek a doktori fokozat megszerzésétől számítva legalább 2 évi szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie. Egy témavezető egyidejűleg legfeljebb 3 doktorandusz munkáját irányíthatja. E feltételek alól a DIT csak az EHBĐT hozzájárulásával adhat felmentést.
- (3) Minden doktoranduszhoz egy és csak egy témavezető tartozik, aki teljes felelősséggel irányítja és segíti a témán dolgozó doktorandusz tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelöltek fokozatszerzésre való felkészülését. Kettős témavezetés csak nemzetközi együttműködés keretében végzett képzés, vagy interdiszciplináris kutatási téma esetén lehetséges, a DIT által elfogadott és az EHBĐT előzetes hozzájárulásával meghirdetett témakiírás alapján.
- (4) A témavezető a BME főállású dolgozója vagy Professor Emeritusa, vagy a BME-vel doktori képzésre együttműködési megállapodást kötött intézmény főállású dolgozója lehet. Külső témavezető mellé a DIT konzulenszt jelöl ki, aki a BME részéről segíti a témavezető munkáját és figyelemmel kíséri a hallgató szakmai haladását.
- (5) A doktori témát, vagy a témavezető/konzulens személyét kérés(ük)re, az érintett hallgató kérésére, vagy saját hatáskörben a DIT megváltoztathatja. A DIT a döntés előtt kikéri a témavezető munkahelyi előljárójának véleményét.

9. §

- (1) A 8. § szerint meghirdetett témákra a felvételi vizsgát a Kar Dékáni Hivatala szervezi. A Felvételi Bizottságot (FB) a DIT jelöli ki.
- (2) A felvételi vizsgán való részvétel feltétele a fogadókészség írásban történő biztosítása a témavezető, valamint a fogadó egység részéről (tanszék, ill. külső intézmény). A felvétel általános formai követelménye a legalább jó minőségű diploma, valamint legalább egy nyelv tudásának igazolása. (BME DHSZ 13.§ 2. pont).
- (3) A FB a felvételi beszélgetésen mutatott felkészültséget, a korábbi tanulmányi eredményeket, a nyelvismeretet, valamint a korábbi szakmai-tudományos tevékenységet 0-100 pont között értékeli. A felvétel feltétele legalább 60 pont elérése.

- (4) A FB jelentése alapján a DIT javaslatot tesz a Kar Dékánjának a felvételre, valamint az állami ösztöndíjak odaítélésére. A felvételi döntéseket a Kar Dékánja hozza meg.

10. §

- (1) A DIT minden félév előtt elfogadja a doktori képzésben javasolt tárgyak és oktatóik listáját. Az elfogadott tárgyakat meghirdeti a Doktori Iskola honlapján. A doktori képzés része az „irányított oktatás” 16-20 kreditpont határok között (BME TVSZ 27. § (4) szerint).
- (2) A Doktori Iskola oktatói csak azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók lehetnek, akiket a DIT adott időszakra alkalmasnak tart a Doktori Iskola keretében oktatási, kutatási és témavezetői feladatok ellátására.

11. §

A Doktori Iskola nyilvántartási rendszerének, adminisztrációjának és tájékoztatási kötelezettségének feladatát a Kar Dékáni Hivatal látja el, figyelembe véve a BME DHSZ 11. és 12. §-ának ide vonatkozó pontjait.

Doktori fokozatszerzés

12. §

- (1) A fokozatszerzési eljárást lefolytató szervezet a HBDT. A HBDT előterjesztése alapján a fokozatot az EHBDT ítéli oda.
- (2) A doktori eljárást és a fokozat általános követelményeit a BME DHSZ részletesen szabályozza.
- (3) A fokozat megszerzéséhez – a BME DHSZ 15.§ (6) szerint – a tudományági HBDT által kidolgozott, a szakterület sajátosságait is figyelembe vevő, részletes doktori követelményrendszernek is eleget kell tenni a disszertáció benyújtásakor. A HBDT által kidolgozott fokozatszerzési követelményrendszert – a BME DHSZ 7.§ (7) g) szerint – az EHBDT-nek jóvá kell hagynia. Ezt a követelményrendszert a HBDT rendszeresen felülvizsgálja, és szükség szerint módosítja.
- (4) Ha a fokozatszerzési követelményekben változás történik, akkor a változásról született döntést követő 2 éven belül a jelölt választása szerint kell alkalmazni a korábbi vagy az új követelményeket.
- (5) Az aktuális követelményrendszer része a Doktori Iskola Működési Szabályzatának (1. melléklet), és elérhető a www.doktori.hu adatbázisban, valamint a Doktori Iskola honlapján. (http://www.filozofia.bme.hu/doctoral_school)
- (6) A saját eredményeket közlő publikációkat a tézispontokhoz kell rendelni, és ezekről a Doktori Iskola által meghatározott formában társszerzői lemondó nyilatkozatot kell

kérni. A fokozat megszerzésének feltétele, hogy a tézispontokhoz rendelt publikációk eleget tegyenek a Doktori Iskola részletes publikációs követelményrendszerének is.

Záró rendelkezés

13.§

Jelen Szabályzatot a BME EHBDT 2014. szeptember 4-én megtárgyalta és jóváhagyta. A Szabályzat azonnal érvénybe lép.

Budapest, 2014. szeptember 4.

Dr. Margitay Tihamér
A Tudományfilozófia és Tudománytörténet Doktori Iskola vezetője

Melléklet:

1. *A fokozatszerzés publikációs követelményei*

**PhD fokozat megszerzésének publikációs minimumkövetelményei
a Tudományfilozófia és Tudománytörténet Doktori Iskola HBDT kiegészítése
a BME Doktori és Habilitációs Szabályzatának követelményrendszeréhez**

A minimumkövetelmények formális teljesítése nem garantálja sem az eljárás elindítását, sem pedig annak sikeres befejezését. A döntéshozatalnál a Tudományfilozófia és Tudománytörténet Doktori Iskola Habilitációs Bizottsága és Doktori Tanácsa (HBDT) és a hivatalos opponensek külön-külön érdeemben megvizsgálják az új tudományos eredmények minőségét, publikálásának szintjét, továbbá a jelölt hozzájárulását a publikált eredményekhez.

Publikációs követelmények eljárás indításhoz:

Legalább 4 publikáció, melyből legalább 2 idegen nyelven megjelent (vagy közlésre elfogadott) lektorált folyóiratcikk, ebből legalább 1 *Web of Science* vagy *Scopus* adatbázisban szereplő folyóiratban megjelent cikk. (BME Doktori és Habilitációs Szabályzat 15.§ (5) bek.)

Publikációs követelmények fokozatszerzéshez (a PhD értekezés opponensekhez történő kiküldésének feltétele):

A doktorjelölt téziseihez kapcsolt (megjelent vagy közlésre elfogadott) tudományos közleményeinek az alábbi három lehetőség közül kell az egyik változat előírásait teljesítenie:

1) Legalább egy 100%-os szerzői súlyúnak megfelelő *Web of Science* folyóiratcikk.

2) Legalább három 100%-os szerzői súlyúnak megfelelő lektorált idegen nyelvű folyóiratcikk vagy lektorált idegen nyelvű könyvfejezet. Ezekből legalább kettő folyóiratcikk, és a szűkebb szakterület elismert fórumaként számon tartott alábbi folyóiratok valamelyikében jelentek meg:

1. *Tradition and Discovery* (ISSN: 1057-1027, 2154-1566 on-line)
2. *Apeiron*
3. *Appraisal*
4. *Early Science and Medicine*
5. *Informal Logic* (ISSN: 0824-2577 on-line)
6. *Philosophy & Technology - Springer* (ISSN: 2210-5433, ISSN: 2210-5441 (electronic version))
7. *Physis*
8. *Poiesis und Praxis*
9. *Polanyiana*
10. *Studies in the History of Natural Sciences*
11. *European Journal of Philosophy* (ISSN 0966-8373 Online ISSN: 1468-0378)
12. *Technikgeschichte*
13. *European Journal of Philosophy of Science* (ISSN: 1879-4912, ISSN: 1879-4920 electronic version)

3) Legalább három 100%-os szerzői súlyúnak megfelelő lektorált idegen nyelvű folyóiratcikk vagy lektorált idegen nyelvű könyvfejezet, *továbbá* a benyújtott értekezés témájából készült, könyv alakban megjelent önálló tanulmány.

Elfogadható az 1. és a 2. feltétel részteljesítésének következő kombinációja is: egy legalább 50%-os szerzői súlyú *Web of Science* cikk és egy 100%-os szerzői súlyúnak megfelelő cikk a 2. pontban felsorolt folyóiratokban.

A 2. és 3. pontban szereplő könyvfejezet, és könyv csak akkor fogadható el, ha a kötet olyan tudományos könyvkiadónál jelent meg, amely évente legalább 15 tudományos kötetet jelentetett meg a megelőző két évben, és a könyvet vagy könyvrészletet tudományos fokozattal rendelkező szakmai bíráló lektorálta.

A fenti pontoknál csak a doktorjelölt legalább 50%-os szerzői súlyú publikációi vehetők figyelembe, viszont a témavezető társszerzőségét nem kell figyelembe venni.

A társszerzői részesedést a szerzők számával való egyenletes osztással kell meghatározni, vagy – a doktorjelölt kérésére – a társszerzők által tett nyilatkozat alapján kell figyelembe venni. Az utóbbi esetben az összes szerző nyilatkozata szükséges.

A fokozatszerzési követelményeket a Tudományfilozófia és Tudománytörténet Doktori Iskola Habilitációs Bizottsága és Doktori Tanácsa rendszeresen felülvizsgálja, és szükség szerint módosítja. Ha a fokozatszerzési követelményekben változás történik, akkor a változásról született döntést követő 2 éven belül a jelölt választása szerint kell alkalmazni a korábbi vagy az új követelményeket.

A fenti követelményrendszert a Tudományfilozófia és Tudománytörténet Doktori Iskola HBDT 2012. december 5-i ülésén fogadta el, és az Egyetemi Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács 2012. december 20-i jóváhagyásakor lépett érvénybe.